

عنوان مقاله:

بازتاب سیاست عشایری رضاشاه در اشعار و سروده های بومی بویراحمد

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهشهای تاریخی ایران و اسلام، دوره 8، شماره 15 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

حمید حاجیان پور - استادیار بخش تاریخ دانشگاه شیراز

کشواد سیاهپور - استادیار گروه تاریخ دانشگاه یاسوج

خلاصه مقاله:

سیاست عشایری رضاشاه که بر تحقق رویای ناپخته پیدایش دولت مدرن در ایران استوار شده بود، بر استبداد، سرکوب و حذف از صحنه اجتماع، بنیاد نهاده شده بود. عشایر، قشر مولدی بودند که بنا به ذات زندگی خویش، می‌بایست کوچ رو باشند تا دام‌های خود را پرورش دهند و با بیلاق و قشلاق مستمر و مشقت آمیز زیست خود را تضمین نمایند. رضاشاه و حامیان فکری و عملی حکومت وی - در داخل و خارج - نه تنها در اندیشه رفع مشکلات و سختی‌های زندگی عشایر نبودند؛ که تمام هستی عشایر را هدف قرار دادند و از بین بردند. اسکان اجباری (تخته قاپو)، تغییر لباس و به تبع آن تغییر شکل و هویت، مسئله خدمت وظیفه یا همان اجباری، گرفتن و پاره کردن و سوختن سیاه چادرهای عشایر و مواردی از این دست، مردم را به ستوه آورده بود. بازتاب این سیاست ستمگرانه و متعدیانه، در ادبیات عامیانه بویراحمد متجلی و منعکس گردید و در اشعار و سروده های این قوم خود را نشان داد. با این حال بخش اعظم ادبیات و سروده-های قوم به دلیل عدم کتابت و نیز وفات کسانی که دوره صعب رضاشاه را به چشم دیده بودند، از بین رفته است. به رغم این نقیصه، بخشی از اشعار و سروده های بویراحمد در باب سیاست عشایری رضاشاه، که هم زمان با رخدادها نقل و نشر شده، گردآوری و بررسی گردیده است. از آنچه تا امروز در مکتوبات و منقولات محلی بر جای مانده، برمی آید که وقایع مهم و شخصیت های موثر در ذهن و زبان-عامه و شاعران این قوم محفوظ و بازتاب داشته است؛ اشعاری درباره شخصیت های جنگجو و شجاع، نبردهای مهم و موثر، تغییر لباس و تغییر شکل و هویت، طرح اجباری (= سربازی). سروده‌های موجود، هم به زبان فارسی است و هم به گویش محلی. این مقاله که بر مبنای روش کتابخانه ای و جمع آوری میدانی و شیوه تحقیق تاریخی، توصیف و تحلیل گردیده، به گوشه ای از ادبیات و سروده‌های بومی بویراحمد در باب رخدادها، اقدامات و سیاست عشایری رضاشاه پرداخته است.

کلمات کلیدی:

بویراحمد، رضاشاه، سیاست عشایری، اشعار و سروده های قومی، تغییرلباس، اجباری، تخته قاپو

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1457630>

